

Kvinnelig stemmerett

Side 4

Foto: NTB / Scanpix

Språkåret 2013

Side 10

Også i dette nummeret:

- Ekspert på hele verden
- Nye utstillingskort
- Nye ferdigfrankerte postkort

Kjøp enkelt og trygt

Alt du trenger

- Nye frimerker
- Eldre frimerker
- Utenlandske frimerker
- Album, luper, pinsetter etc.

Kjøp enkelt og trygt i vår nettbutikk
www.posten.no/frimerkebutikken

Tilbud!

Bestill i nettbutikken for over kr 600,- før 1. oktober og få en av Postens miniatyrbiler med på kjøpet!
 Verdi kr: 239,-

Kjære kunde!

Det er i år 200 år siden forfatteren og kvinnesakspioneren Camilla Collett ble født. Begivenheten markeres med en frimerkeutgivelse som gjengir Colletts portrett og omslaget til «Amtmandens Døttre». Romanen handler om kjærlighet med ulykkelig slutt, og betraktes som Norges første samfunnskritiske roman.

I år er det 100 år siden norske kvinner fikk stemmerett ved stortingsvalg. Vi har valgt Norges første kvinnelige stortingsrepresentant, Anna Rogstad, som symbol på de mange kvinner som kjempet for den retten vi i dag ser på som en selvfølgelighet. Kunstner og gravør for begge frimerkene er Arild Yttri.

Språkåret 2013 er en nasjonal markering av vårt språklige mangfold. To av de viktigste begivenhetene i Språkåret er feiringen av Ivar Aasens 200-årsjubileum og Det Norske Teatrets 100-årsjubileum. Stian Hole har utformet de to frimerkene, og mange vil dra kjensel på Lasse Kolstad i forestillingen «Spelemann på taket», den mest suksessfulle forestillingen i teaterets historie.

Frimerkets dag er i år 4. oktober. Samme dag utgis fire frimerker med norske band. Hvilke det er og hvordan frimerkene kommer til å se ut blir offentliggjort i pressen og på posten.no i månedsskiftet september/oktober.

4. til 6. oktober arrangeres den nasjonale frimerkeutstillingen Frefil 2013 i Kongstenhallen i Fredrikstad. Frimerkesamlere fra hele landet vil konkurrere i ulike konkurranseklasser. Postens konsernsjef Dag Mejdell vil foreta den formelle åpningen kl 12.00. Vi ønsker våre kunder velkommen til både åpningsseremonien og til Mejdells etterfølgende foredrag.

Vennlig hilsen

Halvor Fasting
 direktør

Innhold

- **NYE FRIMERKER**
 Camilla Collett 200 år
 Kvinnelig stemmerett 100 år
 Side 4-9

Språkåret 2013
 Ivar Aasen 200 år
 Det Norske Teatret 100 år
 Side 10-15

Posten Norge AS, Frimerketjenesten

Postboks 9350
 Grønland, 0135 OSLO
 Telefon: +47 23 14 78 70
 Telefaks: +47 23 14 78 00

www.posten.no/frimerker
www.posten.no/frimerkebutikken
 E-post: frimerketjenesten@posten.no

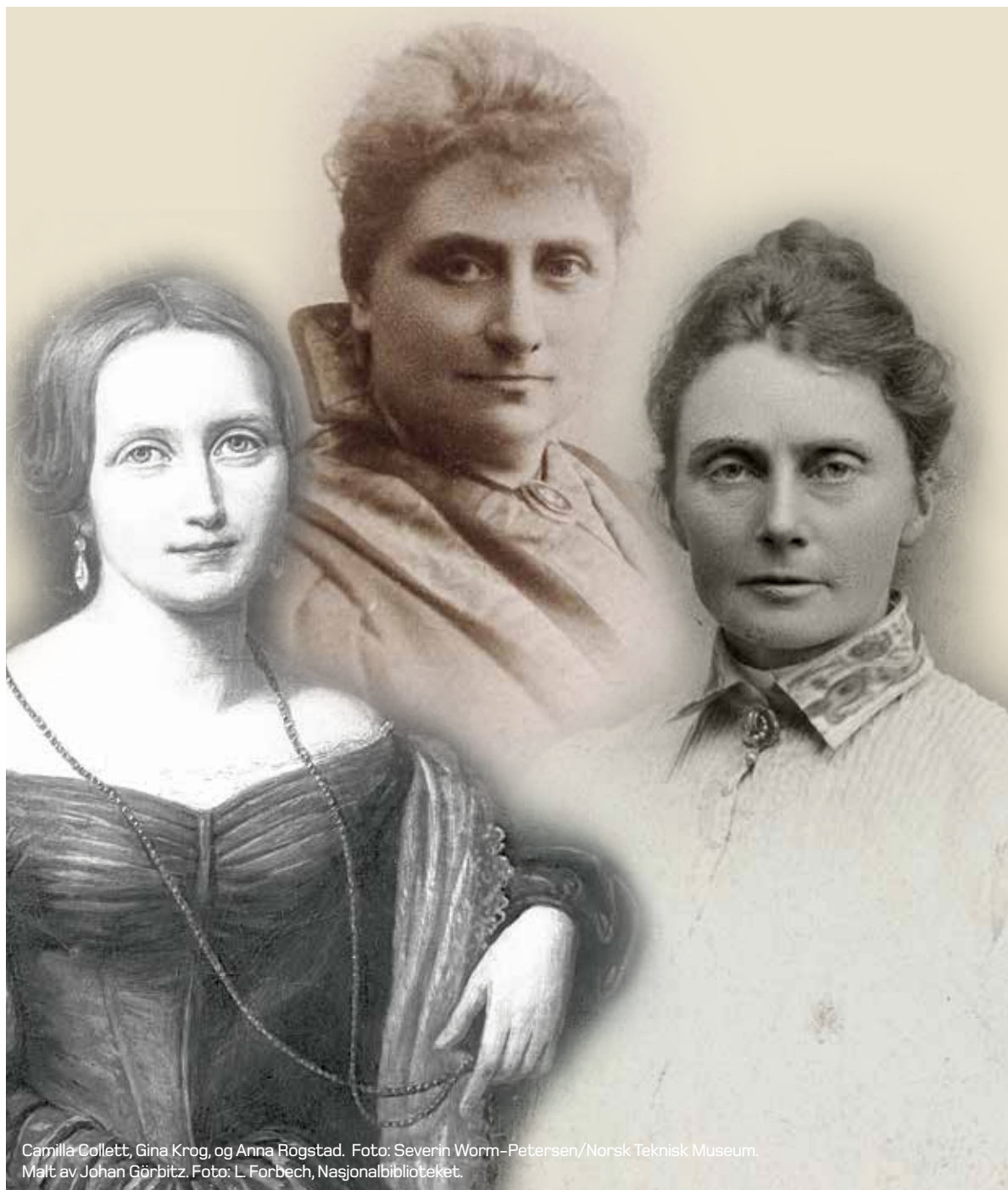
Nordea Bank, Oslo
 Kontonummer:
 6003 06 35097

Redaksjon: Arnfinn Skåle (redaktør),
 Halvor Fasting, Rune Øyen.

IBAN-nr:
 NO25 6003 06 35097
 SWIFT: NDEANOKK

Layout: Posten Norge AS,
 Konsernkommunikasjon, Design
 Trykk: Renaissance Media
 Opplag: 38 000

100 år med stemmerett for kvinner

Norge var blant de første landene i verden som innførte allmenn stemmerett for både kvinner og menn.

At norske kvinner ønsket fulle politiske rettigheter kom tydelig frem da det ble avholdt folkeavstemning under unionsoppløsningen i 1905. Da denne avstemningen var forbeholdt menn fikk ikke kvinner delta, men likevel samlet en stor kampanje inn nærmere 300 000 kvinners underskrifter. Dette ble et ettertrykkelig bevis på at norske kvinner ønsket

å delta i demokratiske prosesser og valg. Alle underskriftene ble overlevert til statsminister Jørgen Løvland og stortingspresident Carl Berner.

Den første kampen

Gina Krog var en sentral skikkelse i kampen for kvinners rett til utdanning og kvinnelig stemmerett. Krog grunnla Norsk Kvinnesaksforening

NK 1856
Portrett av Camilla Collett og
forsiden av «Amtmandens Døttre».

NK 1857
Portrett av Anna Rogstad
med Stortingbygningen.

Camilla Collett, Gina Krog, og Anna Rogstad. Foto: Severin Worm-Petersen/Norsk Teknisk Museum.
Malt av Johan Görbitz. Foto: L. Forbech, Nasjonalbiblioteket.

Læsesalen i Læseforening for Kvinder, Parkveien 62, ukjent år. Foto: ukjent, Nasjonalbiblioteket.

og tre andre nå opphørte kvinnesaksorganisasjoner. Kravet om full stemmerett for kvinner både til lokale og nasjonale valg var en svært sentral sak for kvinnesaksforeningen. Og den 11. juni i 1913 skjedde det; norske kvinner fikk full stemmerett. Men kampen startet mange år tidligere.

I perioden 1890-1913 ble stemmerettssaken behandlet 15 ganger i Stortinget. Den første kampen handlet om å få til en endring i stemmerettsparagrafen i Grunnloven som sa at de stemmeberettigede er norske borgere, men kvinner ble ikke regnet med. Og lovendringen som ble gjort

i juni 1913 var en presisering at med norske borgere menes både «Mænd og Kvinder».

Da Stortinget i 1910/11 behandlet saken om full stemmerett for kvinner, refererte de i innstillingen til underskriftskampanjen fra 1905; «en fædrelandskjærlighet, politisk interesse og politisk takt, som fortjener at pekes paa i denne forbindelse».

Danmark og Sverige senere ute
Anna Rogstad, som var første kvinne i Stortinget da hun ble innkalt som vararepresentant i 1911, viste stort engasjement og stor politisk dyktighet. Hun gjorde viktige bidrag i en rekke

debatter, og var utvilsomt en sentral bidragsyter til at holdningene om fullstendig stemmerett for kvinner to år senere skulle finne sted.

Da Stortinget den 11. juni 1913 endelig besluttet å utvide Grunnlovens paragraf 50 til å gjelde alle «norske Borgere, Mænd og Kvinder» over 25 år, ble saken enstemmig bifalt.

De fleste vestlige land innførte allmenn stemmerett for kvinner i løpet av de to første tiår av 1900-tallet. Danmark og Sverige var litt senere ute, med henholdsvis 1915 og 1918 – og Sveits så sent som i 1971.

TEKST: SONJA EVANG

Tåler gjenlesing

Camilla Collett fortjener stadig å leses, mener professor i allmenn litteraturvitenskap, Tone Selboe. I år er det 200 år siden forfatterinnen ble født.

Tone Selboe.

Camilla Collett (1813-1895) er i dag best kjent som søster av Henrik Wergeland og for den ulykkelige forelskelsen i hans rival Johan Sebastian Welhaven, som forfatter av romanen «Amtmandens Døttre» og for sitt engasjement i kvinnesaken.

Nylig kom Tone Selboe, professor i allmenn litteraturvitenskap ut med den informative monografien «Camilla Collett.

Engasjerte essays». Selboe mener at Collett i høyeste grad er aktuell også i dag.

– Som essayist er Camilla Collett enestående i norsk litteraturhistorie. Det er få andre som kan konkurrere med hennes bredde, vidd og aktualitet. Hun er ikke journalist som Aasmund Olavsson Vinje eller nasjonalt symbol som Bjørnstjerne Bjørnson,

Camilla Collett og sider fra hennes dagbok. Foto: Severin Worm-Petersen/Norsk Teknisk Museum. Malt av Johan Görbitz. / Jan Petter Lynau, VG, NTB Scanpix.

men hun er en like god essayist som førstnevnte og langt mer trofast mot sine kampsaker enn sistnevnte.

Trivielle kampsaker

Ingen har heller riktig tatt opp tråden etter henne, i følge Selboe.

– Hun slo ned på emner andre ennå ikke hadde beskjeftiget seg med, og vitnet om den verden hun observerte med sarkasmer, samvittighet og stil. Hennes prosa demonstrerer at det er kort vei fra inntrykk til uttrykk, og hun var slett ikke bekymret for at tendensen skulle gå ut over stilen. Hun ville være tendensiøs, men fantasien og kombinasjons- evnen preger også hennes

mest polemiske tekster. Intet er for stort eller for lite til å få plass: Historiens frontfigurer møtes med tiggere på hjørnet; erindringsskisser står side om side med polemiske artikler om kvinnes manglende posisjon i samfunnslivet. Dermed får hun minnet oss på noe vesentlig, nemlig at kampsaker i en viss forstand er trivielle, forankret i hverdagslivet som de er, med konsekvenser for hvordan vi lever våre liv.

Hjemlandet fra utsiden

I 1841 giftet hun seg med jusprofessoren Jonas Collett som tilhørte Welhavens krets; ekteskapet var lykkelig, men etter bare ti år ble hun enke og måtte oppgi det lille huset bak Slottet, sette bort to av

de fire sønnene til manns familie og ta pennen fatt. Resten av livet forsørget hun seg selv så godt hun kunne ved hjelp av skrivning – og bidrag fra familien. Ikke så underlig, kanskje, at kravet om enkepensjon ble en hjertesak. I drøyt 40 år var gater, parker og tilfeldige værelser i europeiske storbyer hennes «hjem», og hun slo aldri rot noe sted, selv om Kristiania forble en by hun alltid vendte tilbake til. Mange av hennes viktigste skrifter bærer da også preg av at hun ser hjemlandet fra utsiden. Det er med andre ord oppbruddet fra trygge familieforhold, fra Kristiania og Norge som preger forfatterskapet.

TEKST: SONJA EVANG

Norske kvinners nasjonalråds (NKN) styre, landsmøtet i Kristiansand, 1913. Foto: ukjent, Nasjonalbiblioteket.

Camilla Collett 200 år / Kvinnelig stemmerett 100 år

▲ Førstedagsbrev
Kr 53,-

Nummer: NK 1856 - 1857
 Motiv: Camilla Collett, Anna Rogstad
 Kunstner/gravør: Anild Yttri
 Verdier: Kr 17,00 – kr 30,00
 Opplag: 500 000 av hvert frimerke
 Utgitt i: Ark à 50 frimerker
 Trykk: Kombinasjon ståltrykk/offset fra Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Førstedagsstempel
Tegnet for hunkjønn

Salgspriser
 Presentasjonsfolder: kr 62,-
 Samlersett: kr 115,-
 Samlerblad frimerke: kr 72,-
 Samlerblad FDC: kr 78,-
 Sett maksikort: kr 57,-

Grunnleggjaren av nynorsken

Dei fleste som dominerte kultureliten på 1800-talet kom frå embetsstanden eller andre delar av overklassen. Det var annleis med Ivar Aasen.

I år er det to hundre år sidan Ivar Aasen vart fødd. Han voks opp som den yngste i en syskenflokk på ni under enkle kår i Ørsta på Sunnmøre, men Aasen såg attende på barnedomen med glede.

Bøker vart tidleg Aasen si store lidenskap. Ei av de få bøkene familien eigde var ein gamal dansk bibel som han omtala som «det dyrebareste af Alt».

I byrjinga av tjuetåra fekk Aasen ei form for lærarutdanning. Han fordjupa seg særleg på to fagområde, botanikk og grammatikk. Interesse og ikkje minst innsikta i gramma-

tikk sto sentralt i det komande språkarbeidet hans.

Studerte dialektar

Aasen vert rekna som grunnleggjar av nynorsken, eitt av to likestilte språk i Noreg. På midten av 1800-talet reiste han landet på kryss og tvers og studerte dialektane. Han fann ein felles struktur mellom dialektane som sameina dei til eit felles språk, skilt frå svensk og dansk.

Sjølv om arbeidet til Aasen var vitkapeleg, var det overordna målet hans både nasjonalt og politisk. I 1814 hadde Noreg vore i union med Danmark i over 400 år. Dansk

hadde teke over for norrønt som skriftspråk i Noreg – og mange nordmenn såg det som eit problem at nasjonen ikkje hadde sitt eige språk. Henrik Wergeland starta prosessen med å fornorske det danske skriftspråket ved å ta inn norske ord. Dette inspirerte den unge Aasen til å byggje opp eit norsk skriftspråk.

Provosert Aasen

Aasen hevda at det å fornorske det danske språket ikkje var nok. Han meinte at språkproblemet måtte løysast ved at det vart laga eit nytt skriftspråk, konstruert på grunnlag av folkemålet og

dialektar. Løysinga måtte vere eit språk som låg nærare det breiare laget av befolkninga. For mange var det vanskeleg å skjønne det danske skriftspråket, og eliten sin nedlatande haldning og arroganse overfor dialektar og bondekulturen provoserte Aasen. Dersom folkestyretanken i grunnlova skulle ha noko føre seg, måtte skriftspråket vere leseleg for folket, «et almindeligt og ægte norsk Skriftsprøg».

Få hadde tru på at arbeidet til Aasen skulle ende med eit nytt skriftspråk, men dette var planen til Aasen. Intenjonen hans var heile tida at

ittmålet Ivar Aasen skap
føre; jf bokmål 2 og land
åkv: norsk språk i nyare tid
malnorsk og mellomnorsk
gjeld, høyrer til, er skriven
litteratur / n- rettskriving /
norsk (I,1) n-e parallellklas
norsk (I,2) ~brukar ~kvinn
norsk (I,1) mållkvinne
a

Foto: Carl C. Wischmann (Ivar Aasen-tunet)

dialektsgranskingane skulle leggje grunnlaget for eit nytt skriftspråk – og i 1953 gav han ut boka Prøver af Landsmaalet i Norge, som i praksis var første skriftnormal.

Ivar Aasen døydde 23. september 1896 og vart gravlagd i Kristiania. I 2000 vart Ivar Aasentunet, eit nasjonalt dokumentasjons- og opplevingssenter for nynorsk skriftkultur, opna i Hovdebygda - på garden der Ivar Aasen voks opp.

TEKST: SONJA EVANG
KJELDER: WWW.AASENTUNET.NO
WIKIPEDIA, NORSK BIOGRAFISK
LEKSIKON, ALLKUNNE.NO

Ivar Andreas Aasen var fødd i Ørsta 5. august 1813 og døydde i Kristiania 23. september 1896. Etter vanleg omgangsskule, studium hos huslærer og eige arbeid som huslærer var han kunnig i seks språk – norrønt, dansk, engelsk, fransk, tysk og latin. I 1842 tok han til på det arbeidet som resulterte i skriftspråket landsmål, tufta på Norsk Grammatik (1864) og Norsk Ordbog (1873).

Aasen endra den språklege framtida i Noreg, forma skriftspråket nynorsk på grunnlag av talemål frå heile landet, og skreiv folkekjære songar som «Nordmannen» («Mellom bakkar og berg»).

Teater med mot

For 100 år sidan skipa ein gjeng utålmodige og ambisiøse aktivistar Det Norske Teatret. Dei ville skape ein ny arena for nynorsken.

Det Norske Teatret skal sjå til at det beheld sin viktige posisjon ved å halde på motet grunnleggjarane i si tid synt. – Mot er kanskje det viktigaste vi har, seier teatersjef Erik Ulfby. Foto: Siren Høyland

Det Norske Teatret skulle bli ein arena for mangfald og nye røyster. 22. november 1912 blei teateret formelt stifta, i det som enno heitte Kristiania. «Det Norske Teatret hev som fyremaal aa syna skodespel på norskt maal i bygd og by», slår

vedtektene fast i paragraf 1. – Det har vi gjort i hundre år og det fortset vi med sjølv om teatret i sitt mangslunge arbeid har gjeve den tidstypiske meininga «norskt maal» eit noko større armslag enn det stiftarane tenkte seg, seier teatersjef Erik Ulfby.

For sjølv om mykje er endra gjennom dei siste 100 år, er ein del likevel ved det same.

– Det Norske Teatret tok sikte på å bli ein arena for det nye Noreg som skulle ta form etter unionsoppløysinga. Eit landmålsteater måtte til for å syne landsmålets eksistens, argumenterte Arne Garborg – og med kona Hulda i spissen blei teatret ei viktig stemme i samfunnsdebatten og i forståinga av norsk språk og kultur. Denne linja har teatret halde fast ved gjennom dei hundre åra som er gått. Det Norske Teatret er eit ambisiøst, modig og stolt prosjekt som har vekse

seg stort og nasjonalt. Hundre år seinare er ein av landets viktigaste sceneinstitusjonar – om ikkje den viktigaste – med eit breitt repertoar og med landets høgaste publikumstal.

Spegle samfunnet

Og Ulfby er klar på kva som skil Det Norske Teatret frå dei andre institusjonsteatra.

– Det Norske Teatret representerer motkulturen i Noreg. Vi eksisterer meir på tross av, enn på grunn av, men har medvite lukkast i å gjere nynorsk til eit fortrinn. Gjennom god repertoartenking, dyktige scenekunstnarar og ein rik språkpolitikk, har Det Norske Teatret flytta norsk scenekunst framover. Vi har sidan starten hatt ein tanke rundt musikkteatret og vore blant pionerane når det gjeld utviklinga i norsk musikkteater og satsinga på større internasjonale musi-

Foto: Lesley Leslie-Spinks

kalar. I tillegg har vi ein stolt tradisjon for moderne dramatik og har i særklasse vore dei som har satsa stort og dristig på barneteater.

Framover ønskjer Det Norske Teatret å liggje i forkant av utviklinga innan scenekunsten.

– Vår visjon er enkel: Vi skal ta med oss fortida inn i notida til eit modig møte med framtida. Noreg er i dag annleis enn for hundre år sidan. Dei nye stemmene, dei som snakkar annleis og har andre kulturelle erfaringar kjem ikkje lenger frå bygdene. I møte med det nye Noreg skal Det Norske Teatret ha eit medviten haldning til å spegle samfunnet

rundt oss. I fjor starta vi ei 3-årig utdanning for skodespelarar med ein annen etnisk bakgrunn enn den norske – og vi har eit sterkt ønskje om å kunne kle roller fargeblindt i framtida. Vi utforskar også kontinuerleg samspelet mellom publikum og sal. Vi har lagt om til repertoarspel, er i dialog med stadig fleire og utvida publikumsgrupper – og programmerer scenene våre slik at vi til ei kvar tid kan tilby publikum større eller smalare teaterkunst som er nyskapande, visjonær og meiningsfull.

TEKST: SONJA EVANG

Det Norske Teatret er eit teater som spelar dramatik på nynorsk og norske dialekter. Teatret ligg i Oslo og blei grunnlagt 22. november 1912 med Hulda Garborg som styreformann.

6. oktober 1913 hadde det si fyrste framsyning. Det var «Jeppe på Berget» av Ludvig Holberg, omsett av Arne Garborg. Opninga skjedde med kong Haakon VII til stades. Ei av dei fyrste framsyningane var prega av teaterslag i sjølve teatret, der riksmålsungdomar og nynorsktilhengarar hamna i et blodig slagsmål.

Dei største suksessane gjennom tidene er blant anna «Les Miserables», «Cats» og «Piaf». Musikalsk leiar Egil Monn-Iversen skreiv også eigne musikalar som hadde urframføring på teatret; blant anna «Ungen» og «Bør Børson Jr.».

Teatret fekk Spelemannprisen i open klasse i 1979 for «Så lenge skuta kan gå».

Kjelder: Wikipedia

Språkåret 2013

I 2013 er det 200 år sidan Ivar Aasen vart fødd og 100 år sidan Det Norske Teatret opna. Språkåret 2013 skal bli ei raus feiring av språklege skilnader og mangfald. Vi har mange språk i Noreg, og i 2013 vert det sett fokus på dei alle. Norsk med målformene nynorsk og bokmål, urfolkspråket samisk og dei tre nasjonale minoritetsspråka kvensk, romani og romanes. Norsk teiknspråk har også status som offisielt språk i Noreg, og vi har i tillegg ein stor dialektrikdom og ei rekkje nye innvandrarspråk.

er
or sprøyting
l (lty sprake; smh
agar høyrlege (talte)
kan gje meldingar om
o l frå individ til indiv
/ fingers- / løyndes-
det talte s-et / det
ngemål sna

Foto: Per Maning

NK 1858
Portrett av Ivar Aasen.
I bakgrunnen tekst til «Mellom
bakkar og berg».

NK 1859
Lasse Kolstad frå «Spelemann
på taket» på Det Norske Teatret.

Språkåret 2013: Ivar Aasen 200 år / Det Norske Teatret 100 år

Førstedagsstempel
Snakkebobler

Førstedagsbrev
Kr 25,-

Nummer: NK 1858 - 1859
Motiv: Ivar Aasen, Lasse Kolstad i «Spelemann på taket»
Design: Stian Hole
Foto: Carl Christian Wischmann (NK 1858)
© Fotograf Sturlason / Det Norske Teatret (NK 1859)

Gullbrev
Kr 99,-

Verdiar: Kr 9,50 (A innland) x 2
Opplag: 5 095 000 av kvart frimerke
Utgjeve i: Rullar på 100 sjølvlimande frimerke (50 av kvart motiv)
Trykk: Offset frå Joh. Enschedé Security Print, Nederland

Salsprisar
Presentasjonsfoldar: kr 34,-
Samlarsett: kr 59,-
Samlarblad frimerke: kr 44,-
Samlarblad FDC: kr 50,-

Godbiter fra vårt arkiv

Denne gangen har vi funnet fram noen godbiter fra vårt rikholdige frimerkearkiv, blant annet Norges første frimerke. Antallene er begrenset, så vi må ta forbehold om at vi raskt kan bli utsolgt for flere av disse frimerkene. Benytt sjansen, og send oss din bestilling allerede nå! Og husk, du bestiller enklest og raskest i vår nettbutikk www.posten.no/frimerkebutikken

1855 Våpen I STEMPLET

NK 1 4 sk, m/ blekkanullering (kvalitet 1).....kr 2400
 NK 1 4 sk, m/ blekkanullering (kvalitet 2).....kr 1200
 NK 1 4 sk, m/ riststempel, 11/12 streker (kvalitet 1).....kr 1300

1872/75 Posthorn skilling

NK 17 cX 2 sk ultramarin, liggende vm.....kr 260
 NK 19 II 4 sk fiolett, tynt hvitt papir.....kr 325
 NK 21 II 7 sk, gullig papi.....kr 1250

1863/66 Våpen II

NK 10 24 sk.....kr 700

1878 Kong Oscar II

NK 32 kr 1,00.....kr 1100
 NK 33 kr 1,50.....kr 1800
 NK 34 kr 2,00.....kr 1300

1867/68 Våpen III

NK 12 2 sk.....kr 500

1893/95 Posthorn, Centraltr. tg. 13 1/2 x 12 1/2

NK 59 1 øre brungrå.....kr 310

1909/29 Posthorn

NK 100 10 øre karmin.....kr 240
 NK 105 30 øre grå.....kr 500
 NK 107 40 øre grønholiven.....kr 425
 NK 120 10 øre gulgrønn.....kr 460
 NK 121 15 øre svartblå.....kr 300
 NK 124 30 øre matt blå.....kr 200
 NK 125 40 øre ultramarin.....kr 900

1922/24 Løve I

NK 126 10 øre.....kr 360
 NK 127 20 øre.....kr 560
 NK 128 25 øre.....kr 450

1925 Roald Amundsens polflyging

NK 132 5 øre.....kr 220
 NK 133 10 øre.....kr 270
 NK 134 15 øre.....kr 250
 NK 135 20 øre.....kr 250

1925 Norges overtagelse av Svalbard

NK 139 20 øre.....kr 200

1926/34 Løve II

NK 144 20 øre rødfiolett.....kr 825
 NK 146 25 øre rød.....kr 400
 NK 149 35 øre olivenbrun.....kr 2800
 NK 151 40 øre lys blå.....kr 225

1927 Luftpost I
NK 155 I 45 øre,
svak rammelinje.....kr 1200

1932 Bjørnstjerne Bjørnson 100 år
NK 185 10 øre.....kr 290

1941 Universitetsbygningen i Oslo 100 år
NK 260 kr 1,00.....kr 500

1959 Kong Olav V
NK 472 kr 5,00..kr 450

1927/28 Provisorisk utgave
NK 157 30 på 45 øre
(på NK 129).....kr 260

1934 Ludvig Holberg 250 år
NK 191 20 øre.....kr 420

1941 V-merker u/ vannmerke
NK 291 kr 2,00.....kr 200
NK 292 kr 5,00.....kr 275

**1992 Kong Harald V,
vanlig papir, tg. 13 1/4
x 13**
NK 1149 ly kr 50,00
.....kr 300

**1930 Olav den hellige
død 900 år**
NK 177 10 øre.....kr 500

1937 Løve II m/ vannmerke
NK 204 b 15 øre
grønnlig oliven.....kr 420

1946 Kong Haakon VII
NK 352 kr 2,00.....kr 375
NK 353 kr 5,00.....kr 275

1995 Norden XI, vanlig papir
NK 1226 y kr 4,50 x 2.....kr 200

1930 Nordkapp I
NK 182 20+25 øre.....kr 575
NK 183 30+25 øre.....kr 1200

**1939 Turistfrimerker
u/ vannmerke**
NK 221 x 20 øre,
tykt gullig papir
.....kr 375

1946/49 Løve III
NK 357 55 øre.....kr 325
NK 358 80 øre.....kr 325

**1997 Julefrimerker,
fosforescerende papir**
NK 1316-1317 y kr 3,70 x 4.....kr 700

1931 Radiumhospitalet
NK 184 20+10 øre.....kr 375

1941 Den norske legion
NK 259 20+80 øre.....
.....kr 750

Heinrich Köhler (1881-1945) som ung handler i Paris 1904.

Ekspert på hele verden

I år feirer det tyske firmaet Heinrich Köhler 100 år, og er dermed et av verdens eldste, fortsatt virksomme firma i frimerkemarkedet. Firmaets gode anseelse skyldes ikke minst firmaets grunnlegger Heinrich Köhler.

Han ble født i Darmstadt 24. mars 1881, og etter sin skolegang arbeidet han en kort periode hos den kjente frimerkehandleren August Drahn i Köln. Drahn oppdaget raskt at den unge mannen hadde et uvanlig filatelistisk talent som langt oversteg det man finner selv hos de mest seriøse samlerne.

Gullgraving i Nicaragua

I ungdomstiden reiste Köhler rundt i verden og studerte blant annet i Italia, England og USA. Da han i 1901 var i Nord-

Amerika besluttet han å reise til en slektning som gravde etter gull i Nicaragua. Meningen var trolig at Köhler skulle gå inn i gruvevirksomheten, men skjebnen ville det annerledes. Årsaken til at gullgravervirksomheten ble avsluttet nesten like fort som den begynte var trolig en kvinne med navnet Anna. Hun ble senere Heinrich Köhlers kone.

Fornemme kunder

I 1904 finner vi Heinrich Köhler i Paris, der han samar-

beidet med den kjente handle-
leren Louis Gilbert. Firmaet
Gilbert & Köhler på Rue le
Peletier ble raskt et sentrum
for Europas fremste frimerke-
samlere. Firmaets eiere
var kunnskapsrike og hadde
kontakter over hele verden. På
kort tid skaffet de seg et stort
lager med verdifullt og sjeldent
materiale. Blant kundene
fantas mange av tidens topp-
samlere, deriblant baron
Rotschild, juveleren Agathon
Fabergé og selvsagt den største
av dem alle, Ferrary.

Faktura fra Köhler fra 1940 for utført undersøkelse av frimerker.

Berømt bilde fra auksjonslokalet i Berlin 1913. Fremme ved talerstolen står auksjonarius Heinrich Köhler.

Um günstig zu kaufen, muß man unsere Auktionen verfolgen. Die hiesigen Auktionen sind staatlich kontrolliert. Unsere Beschreibungen sind mit der größten Genauigkeit gegeben. Der Käufer kann demnach in absoluter Sicherheit um seine Aufträge überweisen, welche wir in seinem Interesse ausführen, das heißt wir bieten für den Auftraggeber, als wenn er selbst anwesend wäre und nur im äußersten Falle den limitierten Preis.

4. öffentl. stückweise Versteigerung dem Meistbietenden im Hotel Drouot, Paris vom 15.-16. Januar 1909 einer Prachtsammlung der englischen Kolonien fast komplett, ungebraucht und gebraucht in bester Erhaltung.

Ceylon 1. Emission.	Kap der guten Hoffnung, Holänd. in Faaren usw.	Neu-Braunschweig 1/100.
Indien Service 2, 4, 8 Annas.	Niger-Küste, 5/100—auf rücken u. alle and. Prov.	Neu-Schottland 1/100.
Indische Staaten komplett.	Lagos, 5/100—, 10/100—.	Neu-Fundland, alles selten.
Straits Settlements.	Mauritius.	Trinidad, Lithogr. usw.
Labuan, alles komplett, z.B. 6 C. auf 16 C. blau usw.	Neu-Republik, sehr feine Sammlungen.	Turks-Inseln 1/100 u. selten.
Brit. Zentralafrika, schön.	Uganda, Zanzibar, Zululand.	Australien 1/100 u. selten.
Brit. Ostafrika, alle seltenen Provisorien.	Nevis komplett, z.B.L.—grün, geripptes Papier.	
Brit. Südafrika komplett.		
Natal 1. Emission.		
Bechuanaland/Protokorate.		

Die Marken werden eine Woche vor dem Verkauf ausgestellt und bleiben bei **Gilbert & Köhler, Paris, St. Rue le Poitevin.** Brief- und Stempelmarken-Handlung. Der Katalog wird auf Verlangen kostenfrei geschickt.

Annonse fra firmaet Gilbert & Köhler i Paris.

Heinrich Köhler var et kunnskapsrikt og objektivt jury medlem ved mange store frimerkeutstillinger. Her i Paris 1937 (ved pilen) sammen med blant annet Emilio Diena (foran t.h.) og utstillingspresidenten Langlois (foran i midten).

Heinrich Köhler på sitt kontor i Friedrichstrasse 166 i Berlin.

Store samlinger

Den kanskje største samlingen firmaet Köhler har solgt i moderne tid er samlingen med gamle tyske stater amerikaneren John Boker Jr. hadde samlet sammen. Det var få som kjente til denne og derfor spærret mange øynene opp da de fikk se hva samlingen inneholdt. Her fantes mange sjeldenheter som ikke hadde vært å se på mer enn 50 år. Firmaet Köhler solgte samlingene ved åtte spesialauksjoner i tiden mars 1985 – november 1988, og samlet kom solget opp i rundt 213 millioner kroner.

I Paris og Berlin

Kretsen av kunder med tykke lommebøker økte, og det naturlige ble derfor å arrangere auksjoner der den som betalte best fikk kjøpe. Den første auksjonen hos Gilbert & Köhler ble arrangert 2.-4. juni 1908,

og i alt arrangerte firmaet 38 auksjoner i Paris. Blant materialet som ble solgt her var Georg Kochs legendariske samling tyske stater som innbragte hele 320 000 riksmark.

I 1912 var det politiske klimaet i Paris ikke spesielt

bra for en tysker. Mange var redde for en mulig krig. Köhler reiste derfor tilbake til Tyskland, hvor han 13. april 1913 åpnet sin frimerkebutikk i Friedrichstrasse 166 i Berlin. Her hadde det ikke vært arrangert frimerkeauksjoner siden

1903, og Köhler arrangerte sin første auksjon i Künstlerhaus på Bellevuestrasse bare ti dager etter at han hadde åpnet forretningen. Ved de etterfølgende auksjonene delte Köhler opp mange av datidens fremste samlinger, deriblant

den berømte finske Heinola-samlingen, som ble solgt ved Köhlers 50. auksjon 21. november 1927.

Personlige venner

Köhler ble svært godt ansett i bransjen. Han drev en

hederlig markedsføring, og man kunne alltid stole på beskrivelsene av objektene i hans auksjonskataloger, som for øvrig også var blant de første som inneholdt fotografier av objektene. Mange av Köhlers kunder ble hans

Brev fra den tyske staten Bergedorf solgt fra Boker-samlingen hos for 1 145 750 kroner.

Köhler i november 1986

Tysk inflasjon

Da inflasjonen traff Tyskland med full tyngde i 1921-1923 og den tyske pengeverdien forsvant som dugg for sol, var den gode vennen og samleren konsul Alfred Weinberger der og hjalp til med transaksjonene for å få overført Köhlers firma til utlandet. Köhlers auksjoner ble nå lagt til Praha, og på denne måten kunne Köhler sørge for at hans kunder ikke tapte penger.

Brev fra Lübeck solgt fra Boker-samlingen.

I samarbeid med det sveitsiske firmaet Corinphila solgte Köhler Fritz Kirchners samlinger, herunder denne blokken med Sachsens første frimerke som kostet 623 050 kroner i 2009.

Spanias 1 real fra 1854 solgt hos Köhler i mars 2008 for 1 278 800 kroner.

Köhler selger objekter fra hele verden, og i september 2009 ble denne blokken fra Canada solgt for 519 350 kroner.

Reklame utformet som et frimerke, med Köhler selv i midten.

personlige venner og flere av disse fikk god hjelp med å bygge opp sine samlinger, deriblant Burrus, Hind, Lichtenstein, Caspary og kongene George V av England og Carol II av Romania.

Forskning og attester

Etter hvert fikk Köhler anerkjennelse som ekspert på all verdens frimerker. En attest forfattet av Köhler var den beste garantien man kunne få. Han utarbeidet et eget system for undersøkelse av filatelistiske samleobjekter og skrijving av attester. Dette systemet ble brukt i store deler av verden lenge etter at Köhler selv var død.

Han avslørte mange forfalskninger, og det mest berømte tilfellet dreide seg om frimerkehandleren Rudolf Siegel i Berlin. Köhler avslørte Siegels stempelforfalskninger i 1926, men saken ble dysset ned fordi noen toneangivende filatelist var redde for konsekvensene i markedet. Dessverre finnes trolig fortsatt noen toneangivende filatelist var redde for konsekvensene i markedet. Dessverre finnes trolig fortsatt noen toneangivende filatelist var redde for konsekvensene i markedet. Dessverre finnes trolig fortsatt noen toneangivende filatelist var redde for konsekvensene i markedet.

tidsskrift Köhlers Philatelistisches Magazin, som utkom med 11 nummer mellom 1925 og 1936.

Krigen og arven

Den tyske nasjonalsosialismen rammet Köhler hardt. Mange gode venner ble tvunget til å forlate Tyskland, og de internasjonale kundene holdt seg borte fra auksjonene. Likevel klarte Köhler å arrangere et par auksjoner, til og med under de første krigsårene. Da han så seg nødt til å avslutte auksjonsvirksomheten i Berlin hadde han arrangert 116 auksjoner her. Han overlevde Berlins fall mot slutten av krigen, men døde 22. juni 1945.

Anna Köhler, som hadde giftet seg med en hjemvendt gullgraver, ble enke med et svært velrennomert frimerkefirma og allerede i 1946 opptok hun auksjonsvirksomheten. Da lokalene i Friedrichstrasse ble konfiskert 1948 flyttet hun virksomheten til Wiesbaden, og den første auksjonen her ble arrangert som firmaets 124. auksjon 19. mai 1949. Senere overtok datteren Henriette Köhler-Grosse virksomheten, men det er en annen historie.

Ørn Gramh

er utdannet jurist, og er lidenskapelig interessert i frimerker. Han skriver om frimerker både i Norge og Norden, og hans artikler er også etterspurt i den engelskspråklige delen av frimerkeverdenen.

◀ Anonymt brev

Fra Post nr. 1, 1967.

◀ Trusselbrev

Fra Post nr. 1, 1967.

Frimerkedirektør Halvor Fasting på motorsykkel omkranset av representanter fra Slepner MC på Lillehammer, Lazy Boys og Ford Norge.

Sprek frimerkelansering

6. juni ble frimerkene med postkjøretøy lansert for pressen.

Til å hjelpe oss med det fikk vi hjelp av Ford Norge, Harley-Davidson-forhandler Lazy Boys og Slepner MC fra Lillehammer. Ett frimerke viste et moderne og miljøvennlig kjøretøy i form av en Ford el-connect og det andre et historisk kjøretøy i form av en

Harley-Davidson motorsykkel med sidevogn fra 1932. Slepner MC med president Ståle Rønningen i spissen har pusset opp den gamle motorsykkelen slik at den nå er fullt kjørbær. Henning Myhre i Lazy Boys kunne fortelle

at da denne sykkelen var ny var Norge Harley-Davidsons største eksportmarked.

Motorsykkelen ble blant annet benyttet til postkasse-tømming i Oslo. I dag er den en del av Postmuseet på Lillehammer. El-bilen blir i dag brukt i Oslo-trafikken, og er en del av Postens storstilte satsing på miljøvennlige kjøretøy.

Det Norske Teatret 100 år

6. oktober er det jubileumsfest på Det Norske Teatret i Oslo fra klokken 12-17. Kongen vil åpne jubileumsfeiringen, og utover dagen kan du oppleve et fullspokket program med både teater og andre aktiviteter både ute og inne. Posten vil også være til stede med eget jubileumstempel. Velkommen!

Frimerkets dag...

...arrangeres 4. oktober. En rekke postkontorer og filatelisklubber lager spesialstempel og personlige frimerker til frimerkets dag, som feires for 43. gang.

Det skjer i Fredrikstad

Fra 4. til 6. oktober er det Fredrikstad som er landets frimerkehovedstad.

Åpningstider

Fredag 04.10: 11 – 19
(offisiell åpning klokken 12)
Lørdag 05.10: 11 – 18
Søndag 06.10: 11 – 15

Mer informasjon

www.frefil.no

Fredrikstad filatelistklubb
Postboks 305
1601 FREDRIKSTAD

Da arrangeres både den nasjonale frimerkeutstillingen FREFIL 2013 og den regionale utstillingen FREREG 2013. I Kongstenhallen vil samlere fra hele landet konkurrere om hvem som har den flotteste frimerkesamlingen. Det konkurreres i en rekke utstillingsklasser, blant annet åpen

klasse, hvor minst halvparten av materialet kan være ikke-filatelistisk, og postkort, som ofte gir interessante historiske tilbakeblikk på byer og steder.

Postens konsernsjef Dag Mejdell vil åpne utstillingen 4. oktober klokken 12 og deretter holde et foredrag.

The Tall Ships Races

I 2014 besøker seilskuteregattaen The Tall Ships Races Fredrikstad. Fredrikstad filatelistklubb er allerede i gang med å planlegge sin deltakelse i folkefesten, og har utgitt personlige frimerker og spesialstempel som teller ned til Tall Ships Races.

Posten i Thailand og Tyskland

Det er laget både utstillingskort og personlige frimerker til tre arrangementer i sommer der Posten deltar:

- 2.–18. august: Thailand 2013, Bangkok
- 7.–11. august: Edvard Munch 150 år, Edvard-Munch-Haus, Warnemünde
- 8.–11. august: Hanse Sail 2013, Rostock

Utstillingskort

Den thailandske kong Chulalongkorn foretok i 1907 en reise i Europa, blant annet til Norge. Bildet på utstillingskortet er tatt under hans opphold i Kristiania.

Edvard Munch bodde og arbeidet en periode i Warnemünde i Tyskland, og Edvard-Munch-Haus der markerer 150-årsjubileet for hans fødsel. På utstillingskortet ser vi Munch på stranda i Warnemünde i 1907, mens han maler bildet «Badende menn».

Hanse Sail er en stor årlig «happening» i Rostock. I år fikk arrangementet blant annet besøk av Christian Radich – og Posten var med. Motivet på utstillingskortet vårt er et fotografi fra 1951, som viser mannskap i riggen på det østtyske skoleskipet «Wilhelm Pieck».

Kort

kun

22,-

Benytt bestillingskuponen, eller bestill via vår nettbutikk www.posten.no/frimerkebutikken

Fri-merker

kun

16⁵⁰

Spesialkonvolutter Munch

I samarbeid med Deutsche Post ble det også laget en spesialkonvolutt til markeringen av Munchs 150-årsjubileum i Warnemünde. Den norske konvolutten er frankert med NK 1840 («Skrik»), og stemplet med et eget motivdatostempel. Den tyske konvolutten er frankert med et tysk frimerke og stemplet med motivdatostempel fra Deutsche Post.

Norsk spesialkonvolutt: kr 25
Tysk spesialkonvolutt: kr 25

Konvolutt «Christian Radich»

9. august var «Christian Radich» på dagseilas i Østersjøen. Posten var med om bord og solgte konvolutter med personlige frimerker, stemplet med et eget motivstempel.

Konvolutt: kr 21,50

Flotte bursdagskort!

Norges kronprins og kronprinsesse fylte 40 år henholdsvis 20. juli og 19. august. Posten markerte bursdagene med egne motivdatostempler og maksimumkort, som nå kan bli dine for kun kr 22 pr stk.

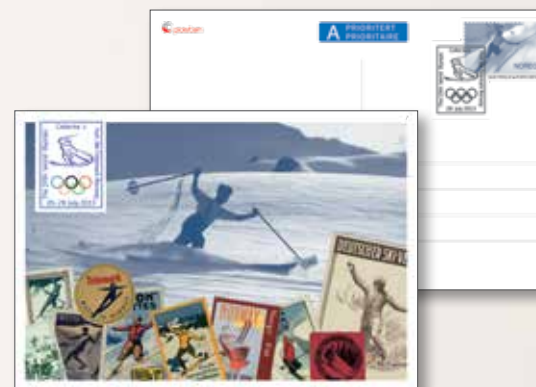
Kort kun **22,-**

Benytt vedlagte kupong, eller bestill kortene på www.posten.no/frimerkebutikken

Noregs lengste hengebru

Posten markerte den offisielle opninga av Hardangerbrua 17. august med eit ferdigfrankert postkort. På biletsida av kortet ser me ei arkitektskisse av brua, medan frimerketrykket på baksida viser ein av tilførselstunnelane, sett frå brua. Prisen på kortet er kr 22, og inkluderer verdsporto.

OL-messe i Bø i Telemark

Den 19. internasjonale olympiske samlarmessa vart halden i Bø i Telemark frå 26. til 28. juli. Posten støtta opp om arrangementet med å gi ut eit ferdigfrankert postkort med telemarkskøyring som tema. Prisen på kortet er kr 22, og inkluderer verdsporto.

VIF 100 år

Vålerengens Idrettsforening fyller 100 år i år, og jubileet markeres med et personlig frimerke. Frimerket er til salgs både fra Frimerketjenesten og på Majorstuen og Stovner postkontor.

Pris kr 13

Svarkupong

Den internasjonale svarkupongen er kommet i ny utgave. Verdenspostforeningens designkonkurranse for den nye kupongen ble vunnet av tsjekkieren Michal Sindelar med sin tolkning av temaet «Water for Life». Kupongen kom i salg 1. juli og er gyldig for innveksling ut året 2017.

Pris kr 16

Nye frimerker:

Norske band

Nummer: NK 1860 - 1863

Motiv: Offentliggjøres senere

Utforming: Madeleine M. Karlstrøm

Verdier: Kr 9,50 (A innland) x 4

Frimerkene blir offentliggjort i dagspressen og på posten.no i månedsskiftet september/oktober.

Abonnenter får denne utgaven tilsendt ved utgivelsen 11. november

